

Ο Μόρφης Στεφούδης μιλάει στον Γιώργο Κρεασίδη

Σήμερα, 52 χρόνια από το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου, το Πριν συζητάει με έναν «αυτόπτη μάρτυρα», τον **Μόρφη Στεφούδη**, αγωνιστή τότε των Λαμπράκηδων και της ΕΔΑ, μέλος του ΝΑΡ σήμερα και υποψήφιο στις ευρωεκλογές με την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, «η ηγεσία έπασχε από αθεράπευτο κοινοβουλευτισμό, από λεγκαλισμό [...] υπήρχαν πληροφορίες για το επικείμενο πραξικόπημα αλλά τα στελέχη της ΕΔΑ έλεγαν πως δεν θα γίνει τίποτα».

Συνέντευξη στον **Γιώργο Κρεασίδη**

Από οικογένεια αγωνιστών του **ΕΑΜ-ΕΛΑΣ** που βίωσε τις διώξεις και τη δολοφονική βαρβαρότητα μετά τη Βάρκιζα και τον Εμφύλιο, ο Μ. Στεφούδης από νεαρός ήταν ενταγμένος στο εργατικό κίνημα. Μέσα από την ΕΔΑ και τον παράνομο μηχανισμό του ΚΚΕ, συμμετείχε στους αγώνες της νεολαίας και στην ανασυγκρότηση του συνδικαλισμού. Στις εκλογές βίας και νοθείας του 1961, ήταν στο πλευρό του νεολαίου αγωνιστή της ΕΔΑ **Στέφανου Βελδεμίρη** όταν δολοφονήθηκε από τον αστυνομικό Σπύρο Φιλίππου. Συμμετείχε στο άπλωμα της Δημοκρατικής Νεολαίας Λαμπράκη που διακόπηκε βίαια από τη Χούντα.

Με τη μεταπολίτευση συμμετέχει στις προσπάθειες ανασυγκρότησης της Αριστεράς και του εργατικού κινήματος όντας μέλος του ΚΚΕ Εσωτερικού. Διαχώρισε τη θέση του με την αποκομμουνιστικοποίησή του, πρώτο βήμα για να συγκροτηθεί με το ΚΚΕ το 1988 ο Συνασπισμός, η πρόδρομη μορφή του ΣΥΡΙΖΑ. Παρέμεινε ανένταχος συνδικαλιστής, ενώ στα χρόνια της κρίσης εντάχθηκε στο ΝΑΡ και την ΑΝΤΑΡΣΥΑ, σαν αποτέλεσμα της απόρριψης της γραμμής του ειρηνικού περάσματος σε μια άλλη κοινωνία, καθώς η ζωή δείχνει, όπως μας είπε, ότι ο μόνος δρόμος για να υπερασπιστούμε το μέλλον είναι η ανατροπή.

Μιλώντας για τη σημερινή μαύρη επέτειο ο Μ. Στεφούδης τονίζει ότι χρειάζεται να μελετήσουμε «τι έφταιξε ώστε από τα Ιουλιανά του 1965, που όλοι οι δρόμοι ήτανε δικοί

μας, φτάσαμε στο σημείο δυο χρόνια μετά να μας

Ο Μόρφης είναι ξεκάθαρος,

«δε δικαιολογείται ο αιφνιδιασμός, αφού στην ηγεσία ξέρανε πως θα γίνει η Δικτατορία! Εκεί στόχευε η δολοφονία του Λαμπράκη το Μάη του 1963. Οι δημοσιογράφοι Μπέρτσος, Ρωμαίος και Βούλτεψης, αποκάλυψαν πως ήταν μπλεγμένος και ο μετέπειτα πραξικοπηματίας Γ. Παπαδόπουλος. Ήταν η μαζική λαϊκή κινητοποίηση που απότρεψε το πραξικόπημα. Όμως τρία χρόνια μετά, σε σύσκεψη της Οργανωτικής Επιτροπής της ΕΔΑ (5-7/3/1966) συζητήθηκε έντονα ο κίνδυνος δικτατορίας, αλλά η ηγεσία μας καθησύχαζε. Ακολούθησε το δήθεν «σαμποτάζ» στον Έβρο, που συναντάμε πάλι τον Παπαδόπουλο, όταν φορτώσανε ψεύτικες κατηγορίες για δολιοφθορά σε οχήματα σε αριστερούς φαντάρους. Αποδείχθηκε πως οι κατηγορίες ήταν κατασκευασμένες, αλλά οι καταγγελίες του Ηλία Ηλιού και της ΕΔΑ στη βουλή για το ρόλο του Παπαδόπουλου και η προειδοποίηση ότι αν δεν τον σταματήσουν θα «δέσει» την επόμενη φορά χιλιάδες έμειναν μετέωρες. Ενάμιση μόλις μήνα πριν τη Χούντα, το Βουλγάρικο ΚΚ ειδοποίησε το ΚΚΕ πως έχει αξιόπιστες πληροφορίες ότι ετοιμάζεται στρατιωτικό πραξικόπημα, αλλά όπως μαρτυρεί ο Π. Δημητρίου που συμμετείχε τότε στην ηγεσία, η προειδοποίηση αγνοήθηκε».

Αντίθετα, μας λέει φορτισμένος ο Μ. Στεφούδης, «ξεχύθηκαν βουλευτές και στελέχη σε συσκέψεις και δημόσιες ομιλίες, διαβεβαιώνοντας γι' αυτό που έγραφε η «Αυγής» το πρωί της 21ης Απριλίου, ότι δεν μπορεί να γίνει δικτατορία...».

Μετά τον εμφύλιο αρνηθήκαμε τα πέτρινα χρόνια· και σήμερα θα

σηκώσουμε κεφάλι

Δεν ήταν φυσικά ανεξήγητη αυτή η στάση. Η εκλογική επιτυχία της ΕΔΑ το **1958** και το μαζικό ρεύμα των Λαμπράκηδων μετά τη δολοφονία του Λαμπράκη το 1963, ήταν αποτέλεσμα του πεισματικού αγώνα να σπάσει η μετεμφυλιακή τρομοκρατία. Δεν υπήρχε «αντιδεξιό σύνδρομο», αλλά άρνηση υποταγής. Με την προϋπόθεση να μπαίνει η Αριστερά μπροστά και μην γίνεται ουρά μιας δήθεν «κεντροαριστεράς».

Από την ήττα του 1949 μέχρι το 1965 πέρασαν 15 χρόνια και το κίνημα έγινε πάλι υπολογίσιμο. Αλλά η ηγεσία της ΕΔΑ πριμοδότησε εκλογικά τον «κομμουνιστοφάγο» Γ. Παπανδρέου να πάρει την κυβέρνηση το 1964, αφού δεν κατέβασε συνδυασμούς σε πολλές περιφέρειες.

Η ηγεσία, τονίζει ο Μ. Στεφούδης, έπασχε από **αθεράπευτο κοινοβουλευτισμό, από λεγκαλισμό**. «Μέθυσε από την εκλογική επιτυχία του 1958 και δεν ξεμέθυσε ούτε μετά τη μεταπολίτευση. Όταν στα Ιουλιανά οι εξαγορασμένες κυβερνήσεις έπεφταν η μία μετά την άλλη από το λαό, η ΕΔΑ έβαζε τα περίφημα 5 σημεία της ΕΔΑ, με τα οποία δεν έθετε «πολιτειακό ζήτημα». Ο λαός το άνοιγε το ζήτημα στο δρόμο - **«πάρ' την μάνα σου και μπρος δεν σας θέλει ο λαός»**, φωνάζαμε στις διαδηλώσεις για το βασιλιά, τον εγγυητή του καθεστώτος- και η Αριστερά το έκλεινε στην υψηλή πολιτική. Και είχε τη συναίνεση και της ηγεσίας του ΚΚΕ στο εξωτερικό, όλων των στελεχών, όχι μόνο του μετέπειτα ΚΚΕ Εσωτερικού».

Δεν κατανοούσαν, εκτιμά, τον ρόλο των Αμερικανών που ήθελαν τη Χούντα και για ξεμπερδεύουν με την Κύπρο και τον Μακάριο.

«Προσωπικά όπως και άλλοι, διαφωνούσα με τα «πέντε σημεία». Απευθυνόμενος στην καθοδήγηση έκανα μια αντιπρόταση, δεδομένου ότι ήμασταν το μόνο κόμμα που επηρέαζε γερές εργατικές οργανώσεις, τα **115 δημοκρατικά συνεργαζόμενα ταξικά σωματεία** με πανελλαδική εμβέλεια... Με τη δύναμη αυτή απευθυνόμαστε στο παλάτι και στο κοινοβούλιο, τους προειδοποιούμε ότι αν ξεκινήσετε δικτατορία, θα κατεβάσουμε όλον αυτό τον κόσμο στους δρόμους. Επίσης βουλευτές της ΕΔΑ ν' απευθυνθούν στα κοινοβούλια και τη διεθνή κοινότητα και να ζητήσουν την υποστήριξη. Τα στελέχη επέμεναν ότι κίνδυνος δικτατορίας δεν υπάρχει».

Κλείνοντας την κουβέντα μας, ο Μ. Στεφούδης τονίζει πως παρά τις δυσκολίες και τις

αντιξοότητες,

«είμαι βέβαιος πως η πολιτική του νεοφιλελευθερισμού όπως αυτή εκφράζεται κι εφαρμόζεται από την κυβέρνηση και την ΕΕ, θ' ανατραπεί κάποια στιγμή από τον λαό, από μια Αριστερά που θα έχει μάθει από τα λάθη της και δεν θα τα επαναλαμβάνει. Όταν αρνηθήκαμε μετά τον Εμφύλιο ότι θα ζήσουμε για πάντα πέτρινα χρόνια και σηκώσαμε κεφάλι, κάναμε βήματα. Όταν ο κοινοβουλευτισμός επένδυσε στην αλλαγή κυβέρνησης και βάφτισε τον Γ. Παπανδρέου «δημοκρατικές δυνάμεις» και λιγότερο κακό, βρεθήκαμε αιφνιδιασμένη από τη Χούντα. Δεν υπάρχει ειρηνικός δρόμος για μια άλλη κοινωνία και το σοσιαλισμό. Μια Αριστερά άξια των καιρών, με εμπιστοσύνη στον εργαζόμενη και τη δύναμη του λαού να γράφει την ιστορία, θα γράψει τις νέες σελίδες στον αγώνα για κοινωνική δικαιοσύνη!».

Πηγή: **PRIN**